

روحانیت و دفاع مقدس

• دوشنبه ۱۰ مهر ۱۴۰۲ | ۱۶ ربیع الأول ۱۴۴۵ | ۲۰اکتبر ۲۰۲۳

برطرف کند، برکنار کند و یک نظام جدید، یک سخن نو را در این کشور حاکم کند». (دیدار پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت در تاریخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۹)

• **دفاع از جمهوری اسلامی به چه معناست؟**

وقتی حمله عراق به ایران شروع شد، حمله جبهه نفاق هم در کشور شروع شده بود؛ یعنی هم از داخل کشور مورد هجوم دشمن قرارگرفته بودیم و هم از خارج کشور؛ در همان ایام شاهد انفجار حزب جمهوری هستیم که بهترین شخصیت‌های نظام مثل شهید بهشتی و دیگران را از دست دادیم و از آن طرف هم، در جبهه داشتند قدم‌به‌قدم جلو می‌آمدند.

باز در همان ایام راجع به اسلامیت نظام، کلی ان‌قلت می‌کردند؛ یعنی بحث جمهوری دموکراتیک به‌جای جمهوری اسلامی مطرح بود و هرکدام از این‌ها پر از انحراف و شبهه بود.

در هرصورت در همان ایام، هم در دفاع از جمهوری اسلامی موفق عمل شد و هم، در دفاع از انقلاب اسلامی و هم، تمامیت ارضی.

ماهیت مهاجمان در دوران هشت‌ساله دفاع مقدس

سؤال بعدی که حضرت آقا کردند که به نظرم مهم هست، پرسش از ماهیت مهاجمان است و اینکه مهاجمان چه کسانی بودند؟ آیا عراق مهاجم بود؟ یا کل استکبار‌پشت سر صدام این هجوم را انجام داد؟

متن فرمایشات رهبر انقلاب:

«مهاجم‌ها چه کسی بودند؛ اگر با این نگاه هم به قضیهٔ نگاه کنیم، عظمت و اهمیت دفاع مقدّس روشن خواهد شد. یک وقتی یک کشوری به یک کشور دیگری حمله می‌کند. یک اتحادی دو نفری، سه نفری، دو دولت، دو قدرت به یک جایی حمله می‌کنند. یک وقت همه دنیا به یک کشور حمله می‌کنند؛ قضیهٔ این بود. اینکه عرض می‌کنم، مبالغه نیست؛ «همه دنیا» هم که می‌گوییم، منظور مثلاً فالان کشور دورافتاده بی‌تأثیر در اوضاع عالم نیست؛ همه قدرت‌های مطرح آن روز دنیا شدند یک جبهه و در این حمله به ما، حمله به جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی، سهیم شدند». (دیدار پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت در تاریخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۹)

حالا اینجا جای بیان این نکته نیز هست که اصلاً چرا این‌ها حمله کردند؟ دو ساعت بعد از پیروزی انقلاب، بحث تجزیه ایران مطرح شد. دو ساعت! من قبلاً فکر می‌کردم که دو ماه بعد از انقلاب بود؛ ولی بعد اسنادی را دیدم و دیدم که به‌محض این‌که انقلاب پیروز شد، بعد از آن، کوموله و دموکرات‌ها حرکت کردند که کردستان را تجزیه کنند که در نهایت هم، به قصه چمران و بعد هم فرمان امام رسید. همین برای مردم خوب تبیین نشده است که روحانیت چه نقشی در حفظ تمامیت ارضی کشور را داشته است؛ یعنی اگر امام و نفوذ روحانیت نبود، کردستان تمام شده بود. شما فیلم «چ» را دیده‌اید که شهید چمران و این‌ها در آنجا هستند. همه یاران شهید چمران بریندت و گفتند که چرا دفاع می‌کنید؟ کار تمام شده است و محاصره شده‌ایم؛ ولی یک‌دفعه صدای الله‌اکبر مردم بلند شد. این مردم چه کسانی بودند؟ این مردم کسانی بودند که از همدان و کرمانشاه و قزوین و از جاهای مختلف به فرمان امام که گفته بودند، کردستان باید بعد از ۴۰ ساعت آزاد بشود، با بیل و کلنگ آمدند. سوار بر بنزهای باربری ۱۰ تنی و با دست خالی بودند. امام فرموده بود. نفوذ روحانیت برای حفظ تمامیت ارضی کشور این‌طور بود. آن فتنه در آنجا با فرمان امام و روحانیت خوابید. این‌که الان روحانیت را می‌زنند، این ریشه‌یابی نمی‌شود که چرا دارند، این‌قدر روحانیت را می‌زنند. به‌خاطر این‌که هرچه خوردند، از روحانیت خوردند و الاً قصه کردستان تمام شده بود.

ناگفته‌هایی از اتفاقات شگفت‌انگیز در دفاع مقدس

گفت وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، قائم‌مقام مدیرحوزه‌های علمیه در قم

		
در این جنگ ما از اسلام دفاع کردیم، از جمهوری اسلامی دفاع کردیم؛ لذا اگر این دفاع اتفاق نمی‌افتاد، انقلاب و جمهوریت و تمامیت ارضی کشور از بین می‌رفت. اگر همین چند نکته را خوب برای مردم، برای جوانان و دانشجویان باز کنیم که ما اگر این همه شهید دادیم، برای چنین امر مقدسی بوده است، برخی از ابعاد این واقعه مهم را به مردم شناسانده‌ایم.		
در طول تاریخ هرگاه به ایران حمله شد، همیشه مقداری از خاک این کشور عزیز و کشور شیعی ما را از ما گرفتند؛ اما در دوران هشت‌ساله دفاع مقدس، با این‌که ما تازه انقلاب کرده بودیم و نیروهای نظامی کشور، هنوز انسجام لازم را نداشتند، حتی یک وجب از خاک میهن را از دست ندادیم.		
حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی، قائم‌مقام مدیرحوزه‌های علمیه در قم و از رزمندگان و جانبازان دفاع مقدس و برادر شهیدان ملکی در گفت‌وگو اختصاصی با هفته نامه افق حوزه ضمن تبیین فرمایشات امام خامنه‌ای در دیدار ۲۹ شهریور ۱۴۰۲ با پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت به بیان خاطراتی از رشادته‌ها، جانبازی‌ها و دلآوری‌های قهرمانان هشت سال دفاع مقدس پرداخت که مشروح آن تقدیم می گردد.		

مقدسی بوده است، برخی از ابعاد این واقعه مهم را به مردم شناسانده‌ایم.
متن فرمایشات رهبر انقلاب:

«اما اینکه «از چه چیزی دفاع می‌شد». در دفاع مقدّس از انقلاب اسلامی، از جمهوری اسلامی که محصول انقلاب اسلامی بود و از تمامیت ارضی کشور دفاع می‌شد؛ این سه عنوان مهمی بودند که دفاع از این‌ها انجام می‌گرفت. طرف مقابل به این سه چیز حمله کرده بود. البته هدف جبهه اساسی و مهم دشمن که حالا بعد در آن بخش دوم شرح می‌دهم، مسئله تمامیت ارضی نبود ـ این هدف صدام بود ـ هدف آن‌ها انقلاب بود؛ آن‌ها می‌خواستند، این انقلاب بی‌نظیر و کبیر و مهمی را که به‌برکت جان‌فشانی مردم در ایران اتفاق افتاده بود، سرکوب کنند. چرا می‌گوییم بی‌نظیر؟ برای خاطر اینکه یک پدیده‌ای بود که نظیر آن پیش از این در انقلاب‌های بزرگ اتفاق نیفتاده بود؛ مردمی بود، دینی بود، اصیل و غیروابسته بود، مربوط به یک ملت بود، عمومی بود؛ مثل کودتاها و مثل انقلاب‌های احزاب و مانند آن‌ها نبود. این انقلاب توانسته بود، نظام وابسته و فاسد حاکم بر کشور را

زاویه است که این دفاع در مقابل چه کسی انجام می‌گرفت؛ چه کسی هجوم کرده بود که لازم بود، دفاع صورت بگیرد؛ این هم یک زاویه دیگری است که به نظر من مهم است. دیدگاه و زاویه سؤم این است که این دفاع به‌وسیله چه کسی انجام گرفت. دفاع‌کنندگان چه کسانی بودند؛ این هم یک چیز بدیع و مهمی است... زاویه چهارم این است که آثار و دستاوردهای این دفاع چه بود.... پس یکی اینکه بحث کنیم؛ یعنی فکر کنیم، مطالعه کنیم که دفاع از چه انجام می‌گرفت؛ دوم اینکه دفاع در مقابل چه کسی انجام می‌گرفت؛ سؤم اینکه دفاع به‌وسیله چه کسانی انجام می‌گرفت؛ چهارم اینکه نتیجه این دفاع چه شد؟! هرکدام از این‌ها به نظر من خیلی مهم است؛ [درباره] هرکدام فکر کنیم، مطالعه کنیم، خیلی مهم است». (دیدار پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت در تاریخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۹)

الف) تمامیت ارضی:

در طول تاریخ هرگاه به ایران حمله شد، همیشه مقداری از خاک این کشور عزیز و کشور شیعی ما را از ما گرفتند؛ اما در دوران هشت‌ساله دفاع مقدس، با این‌که ما تازه انقلاب کرده بودیم و نیروهای نظامی کشور، هنوز انسجام لازم را نداشتند، حتی یک وجب از خاک میهن را از دست ندادیم. شما می‌دانید که خیلی از تحلیل‌گران خارجی به‌صورت قطعی این را می‌گفتند که اگر انقلاب ایران به رهبری امام پیروز شود، بلافاصله ایران تجزیه می‌شود – الان تحلیل‌هایشان موجود است – درحالی‌که تحلیل‌ها و بررسی‌هایی که بعداً انجام دادند، این بود که اگر شاه می‌ماند، قطعاً ایران بیش‌ازپیش تجزیه می‌شد.

آن اوایل که جنگ شد، ما در سنی بودیم که می‌توانستیم، برای دفاع به جبهه برویم؛ درحالی‌که آموزش درست و حسابی ندیده بودیم؛ چراکه اصلاً فرصت آموزش آن‌جنانی نبود؛ دشمن حمله کرده بود و بسیاری از شهرها و روستای مرزی ما را گرفته بود. اینجا دیگر مردم باید پای‌کار بیایند و با بیل و کلنگ و اسلحه و تفنگ بریزو و امثال آن بجنگند.

ب) دفاع مقدس، دفاع از جمهوریت و اسلامیت

در این جنگ ما از اسلام دفاع کردیم، از جمهوری اسلامی دفاع کردیم؛ لذا اگر این دفاع اتفاق نمی‌افتاد، انقلاب و جمهوریت و تمامیت ارضی کشور از بین می‌رفت. اگر همین چند نکته را خوب برای مردم، برای جوانان و دانشگاهیان باز کنیم که ما اگر این همه شهید دادیم، برای چنین امر

• **ما تاکنون نتوانستیم، جزئیات این تابلوی عظیم و پرنقش‌ونگار را بشناسیم و بشناسانیم**

اجازه بدهید، آغاز سخن را با کلامی از رهبر معظم انقلاب راجع به جایگاه و عظمت دفاع مقدس آغاز کنم. معظّم له در دیدار پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت در تاریخ ۲۹ شهریور۱۴۰۲ فرموده‌اند: «آنچه بنده می‌خواهم عرض بکنم، این است که واقعه دفاع مقدّس یک برهه برجسته و مهمی از تاریخ کشور ماست. این مقطع را، این واقعه مهم را باید درست بشناسیم و آن را به اذهان نسل‌های بعدی معرفی کنیم. عقیده راسخ بنده این است که اگر نسل‌های پی‌درپی ما، جوانب مهم و معنادار دفاع مقدّس را بشناسند و بدانند که در این واقعه مهم چگونه ملت ایران توانست، خود را به سکوی پیروزی برساند و در آنجا با قدرت و سربلندی پایستد، برای آن‌ها در این شناخت، درس‌های بزرگی وجود خواهد داشت و کارهای بزرگی پیش خواهد رفت؛ این عقیده راسخ بنده است. عظمت این واقعه را باید شناخت. خیلی کارشده؛ کتاب نوشته‌شده، فیلم ساخته‌شده، خاطره‌گویی شده؛ لکن به نظر من جا برای کار هنوز بسیار زیاد است. ما تاکنون نتوانستیم، جزئیات این تابلوی عظیم و پرنقش‌ونگار را بشناسیم و بشناسانیم؛ از دور داریم می‌بینیم؛ [اما] اگر نزدیک برویم، در هر تکه آن، آن‌قدر زیبایی، آن‌قدر ظرافت، آن‌قدر کارهای پُررغز و پُرمعنا وجود دارد که انسان حیرت می‌کند؛ هر تکه‌اش این جور است و این‌ها باید معرفی بشود». از چه چیزی دفاع می‌شد؟

نکته اول یا سؤال اولی که رهبر انقلاب مطرح کردند، این است که مردم باید متوجه این قصه شوند؛ خود ما باید متوجه این قصه شویم که ما در این دفاع مقدس، از چه چیزی دفاع کردیم. این‌که نامش را دفاع مقدس می‌گذاریم، یعنی ما دفاع کردیم و این دفاع کردن ما خیلی مقدس بود. خب از چه چیزی دفاع کردیم؟ ایشان در ضمن فرمایشات‌شان سه نکته را مطرح کردند.

متن فرمایشات رهبر انقلاب:

«عظمت این حادثه را از چند زاویه، از چند دیدگاه می‌شود، مشاهده کرد؛ یکی از زاویه آن، چیزی است که از آن دفاع می‌شد؛ چون بحث دفاع مقدّس است؛ [یعنی] ما از چه دفاع می‌کردیم؛ این یک. [اگر] از این زاویه نگاه کنیم، بخش مهمی از عظمت این واقعه روشن خواهد شد. یکی از این